

NEPORAZITELNÍ

na str. 14

Přehled výlovů
Rybářský podzim u VLS

Židlov
Vesnice, jejíž název přežil

03
—
ŘÍJEN
2017

VÝLOV DOLEJŠÍHO PADRŤSKÉHO RYBNÍKU

úterý 7. a středa 8. listopadu 2017

GPS: 49.6609089N, 13.7639300E (Červená turistická značka z Míšova, 6,5 km).
Začátek výlovu vždy v 7.00 hodin, v úterý do 17.00, ve středu do cca 12.00 hodin

**Prodej ryb z výlovu na hrázi
(kapři, líni) pouze v úterý od 9.00 do 15.00 hodin**

Více na www.vls.cz

Slovo má

Jaroslav Melichar / ředitel divize
VLS Plumlov

Vážení čtenáři,

téma úvodníku v předvolebním čase plném mnohdy planých a nerealizovatelných slibů by nemělo být dle mého názoru politicky zabarveno. Pokusím se tedy zmínit téma, které považuji za nekonfrontační a na kterém jsme snad schopni se názorově potkat: VODA V KRAJINĚ.

S odstupem času vnímám jako jednu z velkých historických chyb hospodaření v krajině provádění meliorací zemědělských pozemků včetně rozorání mezí v počátku 2. poloviny minulého století. Zrychlení odtoku vody a s tím spojená eroze půdy představují negativní dopady, se kterými se doposud zatím jen rozpačitě potýkáme. A jak je to nyní? Naprosto deformované dotační principy pro zemědělskou činnost nedávají v současnosti příliš šancí, resp. ekonomických důvodů, změnit způsob hospodaření zemědělských subjektů a neutěšenou situaci posunout ke zlepšení vodního režimu v krajině. V tzv. době dotační se z České republiky stala řepko-kukuřičná velmoc.

Vodohospodářské funkci lesů je dle mého názoru obecně v sektoru LH věnována nedostatečná pozornost. Na jedné straně se nimráme v uplatňování podílů MZD při obnově lesa, v naplnění ustanovení nepřiměřeně přísného zákona o lesích (v ČR 41 PLO), ve vylíšení porostních etází, ale vodu jako součást našeho hospodaření sice vnímáme, ale koncepčně se tomuto tématu zatím příliš nevěnujeme. Akcent na vodohospodářskou funkci lesů by měl být dle mého názoru řešen dlouhodobě a měl by být vyjádřen již při tvorbě LHP, například v popisné části hospodářské knihy. Decenální záměr budování rybníků, napajedel pro zvěř, studánek, zachování mokřadů atd. uvedený alespoň touto formou považuji za základ pro další realizaci zmíněných opatření. Znalost lesního personálu o místních poměrech považuji za dostačující pro formulaci střednědobých záměrů souvisejících s udržením a hospodařením s vodou v krajině v rámci LHC. Z pohledu tvorby projektů se jedná zejména o budování nebo obnovu malých vodních nádrží, kdy není vůbec nutno zadávat obsáhlé vodohospodářské studie. Na promítnutí vodohospodářského záměru do LHP není třeba rozhodnutí žádného orgánu, stačí pouze vnitřní shoda na tomto tématu.

Podnik VLS je v současnosti ve velmi příznivé ekonomické kondici, možná historicky neopakovatelné. Různé, nejen investiční záměry, lze realizovat v době „ne, kdy se chce, ale kdy se může“. Pokud nejsme napadeni virem 3L (lenost, liknavost, lhostejnost), považuji současné podmínky pro realizaci výše uvedených vodohospodářských opatření za téměř ideální. Je tedy pouze na nás, jak těchto možností využijeme. Naše činnost v rámci péče o drobné vodní toky ve spravovaných územích je sice záslužná, ale vzhledem k významu vody je to málo. Rozšířme tedy naše hospodaření v lesích více o hospodaření s vodou. Věřím, že i zástupci zakladatele v dozorčí radě VLS budou tématu voda v krajině příznivě nakloněni, např. při stanovení výše odvodu do fondu zakladatele. Nevím, zda lze toto téma nazvat v rámci VLS jako rozvojový program či projekt. O přirozenou součást naplnění našeho profesního poslání při hospodaření v lesích se však jedná určitě.

Ať se Vám daří a Lesu zdar!

Obsah

- 3 - Slovo má
- 4 - Foto vydání
- 6 - Krátce
- 8 - Kalamita: Lipník, Plumlov a Horní Planá
- 10 - Certifikace lesů v České republice
- 13 - Školkařský den VLS, Chovatelský den VLS
- 14 - Třetí „Dvanáctka“ - hatrick Plané
- 17 - Věže ve středních Brdech
- 18 - Vraž 2017
- 20 - Třaskavých třináct let Milana Probošta
- 22 - Atlas ptáků na Libavě
- 24 - Podzimní výlovy rybníků u VLS
- 26 - Akce lesní pedagogiky
- 30 - Gigathlon, Běhej lesy Boletice
- 31 - Zaniklé obce - Židlov
- 33 - Odešel Jan Uher
- 34 - Společenská rubrika
- 35 - Fotosoutěž

Redakce

Vydává:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
IČ: 0000205
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 220 405 106
Fax: 224 310 921
E-mail: info@vls.cz
Web: www.vls.cz

Redakce:

Vojenské lesy a statky ČR, s. p.
Pod Juliskou 1621/5, 160 00 Praha 6
Tel.: 777 723 593
Fax: 224 310 921

Šéfredaktor:

Jan Sotona

Předseda redakční rady:

Ing. Pavel Češka Ph.D.

Členové redakční rady:

Ing. Václav Pernegr
Pavla Kasslová

Registrace:

MK ČR E 163 15 pod zn. 14787/2005
ze dne 24. 10. 2005

Foto titulní strana:

Jan Sotona

Uzávěrka příštího čísla:

15. listopadu 2017
Neprodejné, vychází nákladem 800 kusů.

FOTO VYDÁNÍ

„Boj je podstatou života...“

...Kdo nebojuje, nemůže ani vyhrát,“ tvrdil podnikatel Tomáš Baťa. Na Olšinské dvanáctce bojovali všichni. Naplno a do konce. Na Horní Planou to opět nestačilo. Tak snad napřesrok...
Více na str. 14.

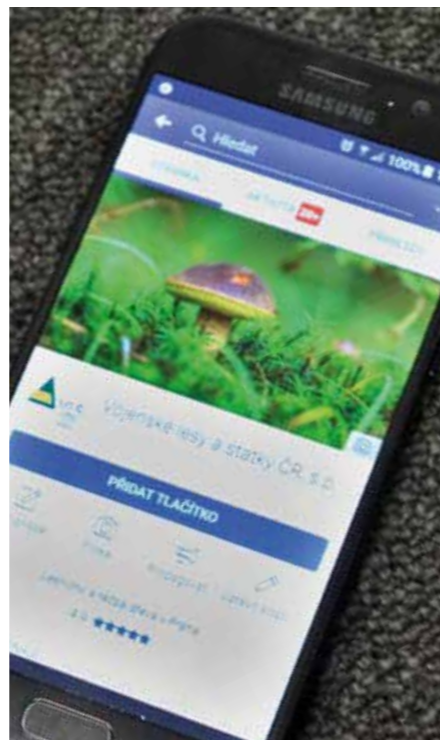

OSLAVY LESA NA FLOŘE POSEDMÉ

Již tradičně se vojenské lesy a statky prezentovaly na olomouckém výstavišti v rámci podzimních Oslav lesa. Letošní ročník proběhl poprvé samostatně, mimo termín tradiční podzimní výstavy zelinářů a ovocnářů a i přes nepřízeň počasí si našel své věrné příznivce. VLS se na olomouckém výstavišti prezentovaly lesní pedagogikou, kterou zajišťovali lesníci z divize Lipník nad Bečvou. Na podnikovém stanovišti návštěv-

níci akce sázely stromky, zkoumaly s lesními pedagogy dřevo jako trvale udržitelnou surovinu od semínka až po dřevostavbu.

Pátek 22. září patřil především školám, z nichž stanovišti ve Smetanových sadech hanácké metropole prošlo 650 žáků, v sobotu pak dorazily i přes vydatný déšť tři stovky malých návštěvníků.

PROFIL VLS NA FACEBOOKU OSLOVIL PŘES 1,5 MILIONU LIDÍ

Mimořádné výsledky zaznamenal facebookový profil VLS v červenci tohoto roku. Příspěvky na podnikové stránce oslovily během čtyř týdnů 1 685 tisíc uživatelů této sociální sítě, průměrný zájem o příspěvek projevil 75 tisíc uživatelů a stránce VLS přibýlo bezmála 500 fanoušků.

Zájem veřejnosti v tomto období táhly vzhůru především velké akce pro veřejnost – Lesnický den v Ralsku a Armáda, lesnictví a myslivost na Libavé. Pozvánka na tyto akce se prostřednictvím sociální sítě dostaly k desítkám tisíc návštěvníků. Mimořádný úspěch měly také příspěvky o dřevorubeckých soutěžích, především videa. Videosekvenci s juniorským šampionem Martinem Švecem z loňského mistrovství světa, kterou jsme použili k propagaci Lesnického dne, zhlédlo přes čtvrt milionů lidí a příspěvek na svých profilech sdílely i velké americké oborové servery o lesnictví. Video-šot z Lesnického dne pak oslovil 180 tisíc uživatelů Facebooku.

I v lesnictví se tak potvrzuje obecný trend, kdy globální sociální sítě začínají dominovat v komunikaci s veřejností ve všech společenských oblastech.

VLS OTEVŘELY DVĚ CYKLOTRASY NA BOLETICKU

Cyklisté na Šumavě využívají od začátku letních prázdnin dvě nové stezky, které vedou okolím hory Špičák v blízkosti boletického vojenského prostoru. Do stezek VLS investovaly téměř tři miliony korun.

Cyklotrasy slavnostně otevřel den před začátkem prázdnin ředitel šumavské divize Petr Král se starostou Horní Plané Jiřím Hůlkou.

„Cílem obou investičních akcí bylo vylepšit pro návštěvníky Šumavy spojení mezi Českým Krumlovem a hlavními cíli národního parku,“ uvedl ředitel Petr Král.

„Nové cyklotrasy vedou krásnou přírodní lokalitou v okolí hory Špičák, takže jsou velmi atraktivní. Věřím, že o ně bude velký zájem,“ podotkl starosta Hůlka.

PŘÍRŮSTKY V ZUBŘÍM STÁDU NA ŽIDLově

V RALSKU ZLIKVIDOVALI SEDM ČERNÝCH SKLÁDEK

Z lesů bývalého vojenského prostoru Ralsko zmizelo 20 tun odpadu. Kolegové z divize v Mimoně v rámci úklidu na sklonku letní sezóny zlikvidovali celkem sedm černých skládek.

„Černé skládky v lesích likvidujeme pravidelně i přes to, že v dnešní době existuje v každém regionu dostatečná a především dostupná nabídka kapacit na likvidaci tohoto odpadu. Považuji za vrcholnou bezohlednost, pokud někdo vysype odpad v lese, místo aby jej odvezl do sběrného dvora,“ okomentoval to ředitel divize VLS Mimoně Roman Vohradský s tím, že likvidace odpadu vyšla na 60 tisíc korun.

Mezi likvidovaným odpadem figuroval především stavební materiál, včetně střešních krytin, železných překladů, zdva a dlažby, ale také pneumatiky a dřevěné pražce i běžný komunální odpad.

DŘEVORUBCI VLS BODOVALI V NĚMECKU

Během prvního srpnového víkendu se závodníci VLS zúčastnili mezinárodního dřevorubeckého závodu v bavorském Villersbrunnu. V silně obsazeném závodě, kterého se zúčastnili špičkoví závodníci z Rakouska a Švýcarska, vybojoval úřadující národní šampion Jindřich Fazekaš bronz, Pavel Češka skončil na čtvrté příčce. Mistr republiky, který reprezentuje dovednosti dřevorubců ze

Mimořádný zájem vyvolaly v červenci novinky u zubřího stáda VLS na Židlově. Kolegové z Mimoně z důvodů zachování genetické čistoty dovezli dalších pět kusů tohoto vzácného sudokopytníka z Polska. Z celkového počtu pěti dovezených kusů byly čtyři krávy ve věku od dvou do čtyř let a jeden čtyřletý býk.

„Zvířata byla po dohodě s pracovníky Evropského centra na ochranu zubra a Svazem chovatelů zubra evropského dovozena z Polska ze třech různých oblastí, aby se v co největší míře vyloučila příbuzenská plemennitba. Převoz zvířat proběhl velice hladce a byl realizován pod přísným veterinárním dohledem,“ uvedl šéf myslivosti VLS v Ralsku Miloslav Zikmund, který stál v roce 2011 u zrodu programu návratu zubra evropského do volné přírody v Česku.

Místo pěti kusů však přibilo během několika hodin v oboře VLS šest zubrů. Jedna nová samice totiž poradila bezprostředně zdravé tele. Událost vzbudila zájem zpravodajství televize

Nova, které vyhlásilo anketu na výběr jména nového telete. Podle pravidel mezinárodního programu byla chovu na Židlově pro jména jednotlivých zubrů přiřazena písmena JE, kterými jejich jméno musí vždy začínat. Během několika desítek hodin se tak na zpravodajském serveru TN.cz sešly desítky návrhů od diváků nejsledovanější české televize.

Zubří stádo ve složení čtyři krávy a jeden býk bylo dovezeno do oboře Židlov 15. ledna 2011. Zvířata se velmi rychle přizpůsobila místním podmínkám a v létě se jim narodila první 3 telata. V roce 2013 přibyla další trojice telat, o rok později pět mláďat, v roce 2015 čtyři a loni tři. Nejdramatičtějším přírůstek bylo narození samičky Jezova v roce 2012, která na svět přišla v mrazivém listopadu, kdy teploty klesaly pod -12 stupňů Celsia. I jí se však díky péči celého stáda podařilo bez problémů zimní porod přežít. Nyní tvoří stádo 35 kusů zubrů.

severočeského Ralska, zvítězil v disciplínách kombinovaný řez, odvětvování a třetí byl ve výměně řetězu, Pavel Češka se umístil na stříbrné pozici v řezu na podložce.

V celkovém konsolidovaném pořadí se ve světové konkurenci Fazekaš umístil na deváté příčce a Češka na 16. pozici.

S KALAMITAMI BOJUJÍ NA LIPNÍKU, PLUMLOVĚ I V HORNÍ PLANÉ

Silný vítr a bouřky způsobily v srpnu v lesních lokalitách ve správě VLS škody pohybující se okolo 100 tisíc metrů krychlových dříví. Nejvíce postiženou oblastí se stal vojenský újezd Boletice na Šumavě s okolím, které zasáhly silné nárazové větry s bouřkou z pátku 18. na sobotu 19. srpna. Vojenský lesní úřad kvůli nebezpečí v lesích zakázal na dva měsíce do postižených lokalit vstup veřejnosti.

V lokalitách okolo Horní Plané a Volar na Šumavě se celkové odhady škod v lesích VLS vyšplhaly až na 50 tisíc m³, přičemž nejhůře postiženy byly lokality v okolí Nové Pece, Horní Plané, Želnavy, Záhvozdí, Pěkné a Chlumu u Volar.

„Převážně se jednalo o smrkové dříví, ale padlo mnoho listnatého,“ uvedl ředitel divize VLS Horní Planá Petr Král.

Silný nárazový vítr způsobil již v první polovině srpna desetitisícové škody také ve dvou moravských vojenských újezdech a jejich okolí. Divize v Lipníku nad Bečvou ohlásila škody

v největším tuzemském výcvikovém prostoru Libavá v rozsahu 40 tisíc metrů krychlových, ve vojenském újezdu Březina na Vyškovsku kolegové z Plumlova sečetli škody na 10 tisíc metrů krychlových.

Kalamita způsobené poryvy se tak na Plumlově a především na Libavě přidala ke dlouhotrvajícím problémům s kůrovcem a suchem, který v posledních letech vyvolal setrvalý srážkový deficit v těchto oblastech.

Ředitel VLS Josef Vojáček pozastavil s ohledem na vzniklou situaci již 20. srpna až do odvolání všechny plá-

nované úmyslné těžby v rámci celého státního podniku. O tři týdny později správnost tohoto rozhodnutí u Vojenských lesů fakticky potvrdilo ministerstvo zemědělství, když nařídilo podle lesního zákona dočasné úplné zastavení jiných těžeb dřeva než těžeb nahodilých.

„Na nepříznivý vývoj v lesích, zejména na kalamitu způsobenou přemnožením kůrovce, jsme reagovali již loni, kdy jsme vydali pro vlastníky lesů Doporučená opatření v ochranně lesa. Ani přes veškeré úsilí lesních hospodářů a orgánů státní správy lesů nižších stupňů se nepodařilo

dalšímu šíření napadení jehličnatých lesů zabránit. Letos, po zjištění, že kůrovcová kalamita v několika krajích graduje a po srpnové větrné smršti, jsme vyzvali ředitele státních podniků Lesy České republiky a Vojenské lesy a statky České republiky, aby až do zpracování nahodilých těžeb zastavili veškeré další úmyslné těžby smrkového dřeva,“ řekl ministr zemědělství Marian Jurečka.

Ministerstvo tak reagovalo na škody také v sousedních státech, například v Bavorském lese u obou státních podniků i soukromých vlastníků lesů. S ohledem na to, že srpnové kalamity způsobily statisícové škody také v sousedních státech, například v Bavorském lese, na kalamitu obratem zareagovaly trhy, na nichž začaly klesat realizační ceny.

Srpnové počasí však nezpůsobilo problémy pouze lesníkům a dřevozpracovatelům, pocítili je také návštěvníci lesa, především turisté na Šumavě. Kvůli hrozícímu nebezpečí Vojenský lesní úřad vyhlásil do nej-

hůře poškozených lokalit ve správě divize Horní Planá zákaz vstupu až do 21. října. Zákaz vstupu v zájmu zdraví a bezpečnosti vstoupil v platnost pro lesy v katastrálním území Pěkná, Arnoštov, Uhlíkov, Jablonec a Maňávka, ale také v oblasti Nová Pec a Zvonková. Tím se návštěvníkům od srpna uzavřelo několik turistic-

kých tras a také mj. část oblíbených houbařských oblastí. Další zákazy pohybu pak prosadil na svém území Národní park Šumava, především v oblasti Schwarzenberského kanálu a Medvědí stezky. Zde jsou nepřístupné oblasti vyhlášeny dokonce až do konce letošního roku.

PROBLÉMY NA PLUMLOVĚ ODSTARTOVAL ROK 2015

Problémy s nárůstem nahodilé těžby odstartoval ve smrkových porostech klimaticky extrémní rok 2015. Od té doby s narůstající intenzitou odumírají smrkové porosty na hlavních hospodářských celcích divize Plumlov v okrese Vyškov. Jako primární škodlivý činitel se projevuje dlouhodobý deficit srážek a pokles hladiny podzemní vody, ovšem synergicky se na odumírání porostů podílí také podkorní hmyz. Jedná se nejenom o lýkožrouta smrkového, ale také o introdukovaného škůdce lýkožrouta severského. Ten se mimo jiné vyznačuje tím, že se napadené stromy velmi obtížně vyhledávají a včas zpracovávají.

Jednou z metod kontroly výskytu a obrany před podkorním hmyzem je odchyt obou uvedených druhů kůrovců do lapačů. Těch v roce 2017 provozuje divize Plumlov na hlavních

LHC 1184 a náklady na jejich provoz činí přibližně 650 tis. Kč. Hlavní metodou obrany je ovšem zpracování nahodilé těžby a odvoz dříví, v nutných případech jeho chemická asanace.

Rozsah nahodilých těžeb prakticky na celé Moravě, nasycení trhu se smrkovým dřívím v tuzemsku, ale také např. v Polsku nebo v Německu, způsobily značný pokles realizačních cen. Při snížení kvality zpracovávaného dříví následkem žíru podkorního hmyzu může cena dále klesnout i v rádech stokorun za 1 m³.

Celkově lze aktuální situaci charakterizovat tak, že u divize Plumlov bude letos zpracováno asi 170 tis. m³ dříví, a to převážně nahodilou těžbou, v roce 2018 předpokládáme zpracování asi 250 tis. m³, rovněž převážně nahodilých těžeb. Pro ilustraci je nutné uvést, že v běžném roce se objem

těžby divize Plumlov pohybuje kolem 100 tis. m³.

Kromě uvedených obranných opatření a těžebních zásahů, může situaci uklidnit pouze výrazně klimaticky příznivý rok, tedy v lesnickém pojetí rok srážkově nadprůměrný a teplotně alespoň normální.

Hlavním systémovým opatřením k zamezení výskytu kalamit (větrných, soušových nebo kůrovcových) ve smrkových porostech v budoucnu, je přeměna dřevinné skladby ve prospěch dřevin, které vytvoří smíšené porosty blízké přirozené dřevinné skladbě. Na této přeměně pracuje divize Plumlov už více než 25 let.

*Roman Dymáček,
provozní technik
divize VLS Plumlov*

POHLED NA SOUČASNOU SITUACI CERTIFIKACE LESŮ V ČESKÉ REPUBLICE

V nedávné době eskaloval v České republice spor certifikačních systémů PEFC a FSC. Důvodem k tomuto dění zásadní měrou přispěla společnost IKEA, která prohlásila, že od roku 2020 bude používat dřevní surovinu pocházející pouze z lesů certifikovaných systémem FSC. IKEA uvádí, že pouze systém FSC pro ni představuje naplnění jejího požadavku na používání suroviny, která pochází z více udržitelných zdrojů, nikde však již společnost IKEA doposud neuvedla vysvětlení, co přesně více udržitelný zdroj znamená.

Jedno z možných vysvětlení je takové, že je to pouze účelově vytvořený marketingový pojem bez jakéhokoliv odborného pozadí, protože už jen z logického pohledu na věc existují zdroje udržitelné nebo neudržitelné. Zdá se tak, že IKEA podlela tlaku velkých nadnárodních ekologických organizací v čele s WWF (World Wildlife Fund) a Greenpeace, kterým se snaží zalíbit preferencí a propagací jimi založeného systému FSC.

Nicméně snaha o plošné rozšíření certifikace FSC v České republice, nemá ani ekonomické ani ekologické opodstatnění. Certifikace lesů je pro vlastníky lesů dobrovolná a neměl by se z ní stát pouze tvrdý nástroj trhu. Zavedení dvojí certifikace lesů nepřináší pro kvalitu hospodaření v lesích žádnou další přidanou hodnotu, akorát by to pro vlastníky lesů a dřevozpracovatelských firem znamenalo další ekonomické a administrativní zatížení.

Přesto ekologové vydávají zásadní rozšíření FSC certifikace v ČR za jediné možné řešení do budoucnosti,

tuje hospodaření v lesích udržitelným způsobem, je totiž v naší zemi zapojeno 70 procent českých lesů, zatímco FSC je uplatňován pouze na dvou procentech lesních porostů.

To má přitom své logické opodstatnění. Certifikát PEFC je jediným světovým standardem, který je postaven na základech nezávislé akreditované certifikace, splňuje normy ISO a zároveň se na tvorbě českých standardů podílí odborníci z řad vlastníků lesů, zpracovatelů dřeva, výzkumných a vzdělávacích institucí, státní správy a neziskových organizací. Tím je zajištěno vhodné přizpůsobení mezinárodních požadavků na trvale udržitelné hospodaření lokálními podmínkami. Veškeré standardy PEFC a popisy jejich tvorby a periodických

stát	PEFC lesy (ha)	FSC lesy (ha)
Česká republika	1 794 917	50 027
Finsko	16 571 224	1 313 656
Francie	8 198 260	33 660
Itálie	811 040	43 271
Německo	7 384 605	1 149 639
Norsko	7 380 750	418 232
Polsko	7 252 197	6 937 706
Rakousko	2 983 979	587
Rusko**	12 127 584	44 790 524
Slovensko	1 245 922	149 387
Španělsko	2 006 236	230 749
Švédsko	11 549 700	12 121 736
Celkem	79 306 414	67 239 174

revizí včetně neutajeného složení odborných komisí jsou dostupné na webu PEFC ČR. Tím vším je systém PEFC řádově lépe než FSC chráněn před lobbistickým zneužitím.

Systém PEFC dále plně respektuje českou legislativu, a proto je pravdou, že v PEFC certifikovaných lesích mohou lesníci holosečně pokácet až jeden hektar lesa. V FSC se potřebovali opět trochu lišit, „být ekologičtější“, tak povolují maximální holé seče o výměře 0,9 hektaru. Pokud

by to kritiky PEFC certifikace zajímavě, tak průměrná velikost obnovních prvků, mezi které patří i holá seč, se v PEFC certifikovaných lesích pohybuje okolo 0,5 hektaru. Spíše než velikost povolených holých sečí jsou problémem těžby nahodilé, zejména následky větrných a kůrovcových kalamit. V extrémních případech tak mohou holé seče dosahovat velikosti desítek hektarů a žádná certifikace s tím nic neudělá.

Ba naopak systém FSC k nim může spíše přispět, neboť zakazuje používání některých důležitých ochranných prostředků, například při likvidaci přemnoženého kůrovce. Standard PEFC naproti tomu vychází z doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO). Ochranné přípravky označené WHO za nebezpečné se v PEFC certifikovaných lesích nesmí používat

Oba systémy jsou řadou mezinárodních a renomovaných organizací vnímány jako rovnocenné, a je tak na výběru vlastníka lesa a zpracovatele dřeva, který systém si svobodně zvolí. Tuto celosvětově uznávanou zásadu svobodné volby ale ekologičtější aktivisté kategorickým preferováním FSC porušují, přestože by plošná re-

certifikace na systém FSC znamenala vysoké a zbytečné vícenáklady pro celý tuzemský trh i stát. Není přitom pravda, že jedinými náklady by byl samotný poplatek za vstup do FSC certifikace v řádu korun za certifikovaný hektar lesa. Aktuální kalkulace vlastníků lesů ukazují, že vstup do FSC certifikace s sebou nese řadu nepřímých nákladů souvisejících s úpravou hospodaření a administrativou. Minimalistické odhady nepřímých nákladů státního podniku Lesy ČR se pohybují okolo 60 Kč na vytěžený kubík dřeva.

Dalšími subjekty v řadě, na které by povinnost FSC certifikace dopadla, budou firmy provádějící práce v lesích, dále zpracovatele dřeva, atd. To by samozřejmě mělo negativní dopad na konkurenceschopnost tuzemského trhu s dřevem a možnou redukcí pracovních příležitostí v oboru, který je v řadě venkovských lokalit jednou z mála pracovních příležitostí. Důsledky plošného přijetí certifikátu FSC jsou tak zcela opačné, než jak informují ekologové veřejnost.

ČR má v současné době ze všech evropských zemí jedny z nejpřísnějších zákonů, upravujících hospodaření v lesích udržitelným způsobem i bez

jakéhokoli certifikátu. To samo o sobě konkurenceschopnost tuzemského lesnictví a dřevařského průmyslu snižuje. Přesto drtivá většina vlastníků lesů a podnikatelů v lesním hospodářství akceptuje systém PEFC, který je dominantní v celé EU, včetně sousedního Rakouska a Německa. Těžko si tak lze představit, že v uvedených zemích, které používají PEFC, dochází v rámci tohoto systému k „ničení a devastaci lesů“, jak o tom v případě tuzemského PEFC mluví ekologové, viz petice strany Zelených „Na sucho se musí od lesa“. Je tak zřejmé, že o ekologii vůbec nejde. Jde o marketing některých nadnárodních společností, jako je IKEA, o jejich obchodní značku, a o dlouhodobý vliv na hospodaření v našich lesích, které by měli ekologové rádi prostřednictvím FSC pod svou kontrolou.

Jen pro představu – švédský koncern IKEA, v jehož obchodní politice se striktní požadavek na nákup FSC suroviny od roku 2020 objevil a kterým se ekologové všemožně ohánějí, nakupuje v ČR dle údajů nábytkářů přibližně 2,5 % objemu vytěžené suroviny. Měnit kvůli tomu plošně certifikaci českých lesů je tak neekonomické i nelogické.

*Stanislav Slanina,
výkonný ředitel PEFC ČR*

Certifikace lesů systémem PEFC u VLS

Od 1. listopadu 2002 mají VLS platná osvědčení (certifikáty) o účasti v regionální certifikaci lesů systémem PEFC, které nám byly nově prodlouženy do 30. září 2018 pro 41 vlastních LHC a pro LHC Bores, na kterém hospodaří podnik na základě podnájemní smlouvy. Pro jednotlivé LHC jsou vydány osvědčení v české i v anglické verzi, které jsou k dispozici v digitální podobě na webových stránkách. Pro možnost používání loga PEFC jsme s PEFC ČR podepsali licenční smlouvu o používání ochranné známky a loga PEFC.

Certifikát osvědčuje, že se v lesích VLS hospodaří v souladu s principy trvale udržitelného hospodaření v lesích a certifikační orgán prostřednictvím auditorské firmy každoročně provádí dozorové audity na hospodaření v lese a dodržování kritérií. Mimo tyto audity ještě každoročně probíhá získávání a posuzování informací od orgánů státní správy lesů a České inspekce životního prostředí, popř. dalších subjektů a dále jsou prováděna venkovní šetření na dodržování kritérií v lesích pobočkami Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů.

V letošním roce provede PEFC dozorový audit ohledně dodržování kritérií trvale udržitelného hospodaření v lesích na LHC Nepomuk (divize Hořovice) a LHC Borohrádek (divize Plumlov) a pobočky ÚHÚL provedou venkovní šetření na dodržování kritérií TUH na LHC Divize Hořovice (divize Hořovice), LHC Arnoštov a LHC Kramata (divize Horní Planá), LHC Ketkovice (divize Plumlov) a LHC Hlubočky (divize Lipník nad Bečvou).

*Vladislav Seidl,
ekolog VLS*

ŠKOLKAŘI PREZENTOVALI SVOU PRODUKCI

Tradiční prezentace Správy lesních školek Vojenských lesů a statků se zúčastnila asi stovka kolegů z podniku, z Lesů ČR i dalších lesnických organizací. Od prohlídky produkce prostokořenného a krytokořenného sadebního materiálu z produkce VLS ve školkařském Středisku Lhota u Brandýsa nad Labem - Staré Boleslavi je neodradilo ve čtvrtek 14. září ani pošmourné počasí.

Účastníci nejdříve dopoledne přivítal vedoucí podnikových školkařů Pavel Drašík s vedoucím lesní výroby VLS Pavlem Češkou. Akce se zúčastnil také výrobní náměstek ředitele VLS Libor Strakoš. Odborná exkurze po areálu začala prohlídkou prostokořenného sadebního materiálu z letošní produkce a pokračovala prezentací sazenic pěstovaných metodou „na vzduchovém polštáři“ ve foliovniku a na přilehlých plochách. Kolegové školkaři během prohlídky také zodpověděli celou řadu dotazů ze strany účastníků.

Na školkařských střediscích podniku se ročně vypěstuje cca 9 milionů výsadby schopných prostokořenných a krytokořenných sazenic jehlična-

tých a listnatých dřevin. Správa lesních školek VLS disponuje nejmodernějšími technologiemi pro produkci sadebního materiálu. Krytokořenný

nům v lesnictví u VLS souvisejícím s klimatickými změnami v posledních letech roste potřeba VLS v oblasti umělé obnovy lesa. Podnik již v loň-

sadební materiál v objemu 2 miliónů kusů sazenic je pěstován zejména technologií na „vzduchovém polštáři“.

Převážná většina školkařské produkce Správy lesních školek nachází odbyt u jednotlivých lesních divizí podniku. Kvůli mimořádným výko-

ském roce ohlásil rekordní výsadbu v objemu přes 11 milionů, v letošním roce již je plánováno vysazení bezmála třinácti milionů sazenic. V aktuálním plánu přitom dominují listnaté dřeviny - bezmála šest milionů tvoří sazenice buku.

CHOVATELSKÝ DEN PŘEDSTAVIL BIOPRODUKTY VLS

Steaky a guláš, prodej vyzrálého hovězího masa BIO-chovu VLS, výstava zvířat i zemědělské techniky a samozřejmě tombola s věcnými cenami. To vše čekalo na návštěvníky tradičního Chovatelského dne v pátek 15. září na farmě Malý Hlavákov v Doupovských horách na Karlovarsku.

To nejlepší z produkce divize zemědělské výroby Vojenských lesů a statků si nenechaly ujít stovky návštěvníků, prezentaci ekologického zemědělství navštívili mimo jiné také náměstci ministra obrany Pavel Beran a Tomáš Kuchta. Vedle přehlídky chovného skotu chovaného v systému ekologického zemědělství byl součástí jubilejního ročníku tradiční zemědělské akce na Karlovarsku také prodej regionálních farmářských

potravin. Zájemci si však mohli také vyzkoušet střelbu z luku či sledovat přehlídku koní.

Zemědělská výroba VLS ČR je zařazena do systému ekologického zemědělství a specializuje se na chov skotu masných užitkových plemen s produkcí v BIO kvalitě a výrobu BIO mléka.

Divize zemědělské výroby VLS ČR hospodaří na šesti a půl tisících hektarech zemědělské půdy v rámci tří zemědělských správ v chráněné oblasti Šumava, v Oderských vrších Nížkého Jeseníku a právě na Karlovarsku. Ročně na trh mimo jiné dodá 1,3 milionu litrů mléka v BIO kvalitě.

TŘETÍ „DVANÁCTKA“ - HATTRICK PLANÉ

Byl to třetí ročník sportovního vnitropodnikového klání Vojenských lesů a statků v novodobé historii podniku. A nesl se potřetí ve znamení totální dominance týmu lesnické divize z Horní Plané, která opět přesvědčivě zvítězila systémem start-cíl. Ani na Olšinské dvanáctce 2017 se nenašel nikdo, kdo by kolegům z Šumavy mohl vážněji konkurovat v jejich cestě za vítězstvím.

Tažení družstva z Horní Plané pravidelnými ročníky Olšinské dvanáctky začíná tak trochu připomínat zlatou hokejovou éru sovětské sborné v osmdesátých letech minulého století vrcholnými světovými mítinky. Tehdy se také řešilo pouze to, kdo

bude druhý či třetí, stupeň nejvyšší byl jaksi automaticky jasně obsazen ještě před tím, než hráči skočili na led. Říká se, že žádný strom neroste do nebe, ale u týmu divizního ředitele Petra Krále jako by to neplatilo.

Na start Olšinské dvanáctky 2017 přivedl ve čtvrtek 7. září „šumavský Viktor Tichonov“ opět výběr, se kterým se nemohl nikdo rovnat. V konečném účtování po tuctu disciplín si Hornoplánští připsali na konto 965 bodů, zatímco jejich soupeři se o zbylé medailové a stupně přetahovali s bodovými výsledky o třetinu nižšími.

„Poprosil bych pana ředitele Krále, aby příště, až bude mít družstvo

v tréninkovém procesu, neponičili tolik lesní porosty,“ okomentoval to v nadsázce při vyhlášení výsledků ředitel VLS Josef Vojáček narážkou na škody, které v lesích divize Horní Planá způsobily několik dní před tím srpnové porvy větru.

I přes pracovní nápor spojený s kalamitami však domácí na Olšinské dvanáctce předvedli nejen excelentní sportovní výkon, ale také perfektní organizaci celé akce.

Teambuildingová akce VLS měla jinak tradiční průběh. Tucet disciplín oproti minulému ročníku doznal jen několik drobných korekcí - tradiční volejbal nahradila plážová varianta,

Výsledky Olšinské dvanáctky 2017

1. Horní Planá	965
2. Divize zemědělské výroby	695
3. Lipník nad Bečvou	620
4. Mimoň	610
5. Správa lesních školek	495
6. Karlovy Vary	455
7. ŘSP	410
8. Divize ostrahy a služeb	390
9. Plumlov	375
10. Hořovice	365

loňské finále v držení tupláku na čas a jeho následné pití bylo modifikováno do „Chlapského dvojboje,“ ve kterém silové dispozice závodících prověřily dvě obří klády.

Zatímco vítězství domácího týmu dostalo téměř jasné kontury již v polovině závodu, o zbylé medailové pozice se strhla velká bitva, ve které rozhodoval každý bod i každé zaváhání.

Z bitvy nakonec nejlépe vyšel tým divize zemědělské výroby, který mohutným finišem vybojoval druhé místo. Bronz si odvezla lesnická divize z Lipníku nad Bečvou, která v závěru o deset bodů předstihla Mimoň.

Pátým místem pak příjemně překvapila počtem pracovníků (a tím i omezenými možnostmi pro skladbu soutěžního týmu) nejslabší organizační jednotka – Správa lesních školek.

Šestí Karlovarští pak byli tradičně nejsilnější v hledišti. Jejich fanklub si pro letošek připravil nové kostýmové kreace s parukami a podle očekávání byl nejvíc vidět i slyšet.

Závodilo se až do tmy a tak na vyhlásování výsledků plynule navázal koncert skupiny Wohnout. Polovina této rockové formace vystoupení odehrála v tričku akce a po skončení se až do noci muzikanti dobře bavili u nejvýše položeného chovného rybníku v Česku spolu s účastníky letošní Olšinské dvanáctky v rámci následného společenského programu.

Torzo trigonometrické věže na Malém Skřípci

VĚŽE VE STŘEDNÍCH BRDECH

Dnes, v éře mobilních operátorů, máme dojem, že skoro na každém kopci stojí nějaký stožár. Ovšem nejinak tomu bylo i v nedávné minulosti, před touto érou. Tenkrát se však jednalo o stavby celodřevěné.

Ve středních Brdech začaly vznikat mohutné pozorovací věže zároveň s budováním dělostřelecké střelnice, čili koncem 20. a začátkem 30. let 20. stol. Sloužily k pozorování cílových ploch při ostrých střelbách. Patky po těchto mohutných dřevěných věžích můžeme dosud najít na vrchu Brda, Koníček, Dlouhý kámen, Jordán a na dalších místech. Nestály vždy na vrcholu kopce, ale poněkud opodál, vždy s ohledem na směr střelby. Tyto pozorovatelné byly zřejmě strženy na konci 2. světové války odcházejícími německými vojsky a již nebyly obnoveny.

Zároveň byly při zaměřování státem vykoupeného území zřizovány Vojenským zeměpisným ústavem triangulační zaměřovací věže na vrcholech kopců, a to zároveň s instalací pevných triangulačních bodů (patníků). Bylo nutno vidět z jedné věže na druhou, proto musely přechýlat les. Těchto zaměřovacích věží bylo zřízeno přes třicet ve středních Brdech a blízkém okolí. Vydržely zhruba 15 až 20 let.

Po válce pak začaly růst na vrcholech kopců – nejen v Brdech, ale po celé republice – další dřevěné trigonometrické měřické věže. Opět vždy v místě, kde byl zakotven patník státní trigonometrické sítě a tak, aby přechýlaly les, který na vrcholech kopců většinou je – aby byly viditelné pro pozemní měření. Ještě na přelomu šedesátých a sedmdesátých let se na některé tyto věže dalo vylézt a pokochat se vyhlídkou. Pak věže podlely zubu času a postupně padaly na zem; na většině kopců již po nich není ani památka. Snad poslední torzo této věže dosud stojí na vrchu Malý Jeskřípec (618 m) nad bývalou hájenkou Krejčovka u Jinec.

Zvláštností vrchů Jordán (824 m) a Koruna (831 m) v centru Brd bylo to, že zde byly tyto trigonometrické věže vybudovány kovové, z lešenářských trubek. Podle sdělení Ing. Petra Ježka z Vojenského historického sdružení Brdy, ani kartografům z Vojenského topografického ústavu Dobruška není údajně známo, proč zrovna zde a z jakého důvodu se zde obje-

vily věže kovové, ani se neví přesný datum jejich postavení. Tyto kovové věže samozřejmě odolávaly zubu času lépe než dřevěné, takže věž na Jordánu byla teprve před několika lety rozebrána neznámými osobami, které ji zřejmě odvezly do šrotu...

Armáda České republiky v loňském roce strhla věž na Koruně – důvodem byl špatný technický stav stavby a s ním spojené možné ohrožení turistů a návštěvníků lesů CHKO Brdy.

Vojenské lesy a statky ČR, které mají právo hospodaření k pozemkům, na kterých věž stála, se letos postaraly o její odklizení. Takže drsný a kameňitý vrchol Koruny – pomyslný střed centrálních Brd, otevřený čerstvému západnímu proudění, nejvyšší vrch rokycanského okresu, dnes na hranici lesních správ Strašice a Nepomuk a zároveň Plzeňského a Středočeského kraje, okresů Rokycany a Příbram (dříve se v okolí Koruny stýkala panství Zbiroh, Rožmitál, Hořovice a Dobříš) – je opět čistý.

Václav Perngr,
vedoucí LS Obecnice

VRÁŽ 2017: RYBÍN OPĚT OSTROSTŘELCEM VLS

Pět desítek kolegů se v pátek 22. září zúčastnilo tradičního střeleckého závodu VLS ve střelbě.

Po roční odmlce se na trůn „ostrostřelce VLS“ opět vrátil lesní Milan Rybín z divize v Mimoně. Tradiční vítěz vnitropodnikového klání s brokovnicí

v ruce vyhrál i letošní závody v trapové střelbě na strelnici Vráž v Posázaví, když z osmdesáti možných zásahů trefil 74. Za ním s odstupem s šesta-

šedesáti „zářezy na pažbě“ skončil Jiří Vítek, s výsledkem o dva terče slabším si bronz připsal Václav Henzalín.

O bronz se však vedla bitva v rozstřelu, ze které Václav Henzalín vyšel vítězně po souboji s Pavlem Kolomazníkem a Janem Malíkem, kteří všichni měli po čtyřech závodních kolech shodný výsledek 64 zásahů.

Dámskou cenu pro vítězku si pak odnesla, již také tradičně, Renata Keltnerová. Kolegyně z Horní Plané byla jedinou ženou ve startovním poli, s 49 zásahy však pokořila více než polovinu startujících gentlemanů.

Letošních střeleckých závodů VLS na Vráži se zúčastnila padesátka kolegů. Celková konsolidovaná úspěšnost střelby činila 62 procent.

Výsledky VRÁŽ 2017

1. Rybín Milan, 74 b.
2. Vítek Jiří, 66 b.
3. Henzelín Václav, 64 b.
4. Kolomazník Pavel, 64 b.
4. Malík Jan, 64 b.
6. Červenka Jaroslav, 62 b.
7. Schwamberger Karel, 61 b.
7. Pradáč Petr, 61 b.
7. Minich Tomáš, 61 b.
10. Suk Milan, 60 b.
10. Mocek Zdeněk, 60 b.
12. Pospíšil Otakar, 59 b.
13. Mostecký Jiří, 58 b.
13. Bergman Jaroslav, 58 b.
15. Vejšický Bohumil, 57 b.
16. Kuchař Vladimír, 55 b.
16. Komorous Jaroslav, 55 b.
16. Plachý Vaclav, 55 b.
19. Požárský Karel, 54 b.
19. Funk Hubert, 54 b.
21. Vaněk Miroslav, 52 b.
22. Macháček Zdeněk, 50 b.
23. Pour František, 49 b.
23. Kšica Jiří, 49 b.
25. Valapka Peter, 48 b.
26. Stískal Rostislav, 47 b.
26. Třeška Roman, 47 b.
28. Švancár Jan, 46 b.
28. Domes Ladislav, 46 b.
28. Tesař Jaroslav, 46 b.
31. Dvořák Petr, 45 b.
32. Jelínek Stanislav, 44 b.
32. Zbončák Karel, 44 b.
34. Vajner Petr, 43 b.
34. Čech Michal, 43 b.
36. Kania Filip, 42 b.
37. Matoušek Vladimír, 41 b.
38. Loskot Jiří, 40 b.
39. Draštík Pavel, 39 b.
40. Odehnal Lukáš, 38 b.
40. Černý Filip, 38 b.
40. Hubík Hubert, 38 b.
43. Šaman Otto 3, 37 b.
44. Pour Jan, 35 b.
45. Plaček Josef, 34 b.
46. Kuča Jaroslav, 33 b.
47. Míšo Miroslav, 30 b.
48. Vágner Filip, 17 b.

TŘASKAVÝCH TŘINÁCT LET MILANA PROBOŠŤA

Od roku 2004, kdy přešli od armády pod křídla Vojenských lesů a statků, posbírali přes 21 tisíc kusů munice a vyčistili na 1074 hektarů pozemků. Pyrotechnickou skupinu VLS ČR, s. p., divize Mimoň, která plní úkoly dané vládním nařízením k pyrotechnické asanaci bývalých vojenských výcvikových prostor, tvoří čtveřice kolegů, v jejichž čele stojí Milan Probošt.

Asi čtyřicetiletým borovým lesem na Židlově v Ralsku se táhnou souběžně dva provázky. Vytyčují padesátimetrový sektor, kterým se pohybuje trojice mužů, jeden s detektorem, druhý s rýčem a třetí s motykou. Od provázku k provázku, posunout se o dva metry dál, a zase zpátky. Cele ráno, pak pár minut na svačinu, pak do oběda a po obědě až do konce pracovní doby. Den za dnem, měsíc po měsíci a rok za rokem – v zimě i v letním parnu. Celkem pod křídly Vojenských lesů a statků již 13 let.

„Je to práce na čerstvém vzduchu, u které člověk za den nachodí kilometr. Takže zdravý životní styl,“ směje se šéf podnikových pyrotechniků Milan Probošt. Trojice se zastaví na místě, přestože minohledačka ani neťukne

a sehnou se. V ruce pyrotechnika se objeví výstavní kozák – malý bonus v monotónní práci, kde většinou vedle tří kolegů celý den nikoho jiného nepotkáte. V trávě na kraji lesa přesto již leží tři rezavé tankové granáty. Čekají na kolegy od Policie ČR, kteří si je odvezou do trhací jámy, která se přímo na území Židlova nachází a tam je zneškodní. Přestože má Pyrotechnická skupina VLS ČR, s. p. licenci pro asanaci na celém území České republiky funguje podle pravidel soukromého pyrotechnického průzkumu. Mohou munici hledat, identifikovat a vyjímat ze země, od její likvidace jsou zde však policejní specialisté.

Milan Probošt působí v Ralsku letos již 40 let. Bývalý vojenský důstojník sem nastoupil v roce 1977 na

hospodářskou správu tehdejšího vojenského výcvikového prostoru. Přestože Ralsko sloužilo po více než dvě desetiletí „dočasně“ sovětským vojskům, o celou řadu provozních věcí se starala tehdejší Československá lidová armáda. „Ruští vojáci byli stejní lidé jako my, se svými problémy a sny. Někteří lepší, někteří horší a někteří špatní – v tom se lidé neliší asi, ať jsou odkudkoliv,“ vzpomíná šéf ralských pyrotechniků. V 90. letech po pádu železné opony, odchodu Sovětské armády a zrušení výcvikového prostoru na Liberecku Milan Probošt začal přemýšlet, co dál. Usadil se, oženil a z Ralska se mu nechtělo. Armáda v roce 1993 formovala pro očistu bývalého výcvikového prostoru částečný pyrotechnický odřad a dosluhující hospodářský důstojník se přihlásil proto

do pyrotechnického kurzu. „Kdybych přišel domů s nápadem, že ze mne bude pyrotechnik, tak mě žena asi zabije,“ říká Milan Proboštovi. „No, zkusila to,“ odpoví mi žertem.

Armádní pyrotechnici si dali za cíl vyčistit dva bývalé vojenské újezdy užívané Sověty, Ralsko a Mladou, do pěti let – pole do půlmetrové hloubky, lesy do třiceti centimetrů pod zem a ostatní plochy do jednoho decimetru. „Nikdo neměl dostatečné zkušenosti, informace a tím pádem ani bližší představu, co to obnáší a tím pádem ani jak dlouho to potrvá,“ ohlíží se pyrotechnik do minulosti.

Po jedenácti letech, v roce 2004, armádní pyrotechnici ukončili v Ralsku činnost. V květnu toho roku Probošt se svými třemi kolegy přešel pod Vojenské statky a vytvořili Pyrotechnickou skupinu VLS. Dalších třináct let zatím strávili ve službách resortního lesnického podniku. Věkový průměr skupiny tak již překročil padesátku.

Podle Probošta je v každodenní rutině nejdůležitější neztratit koncentraci a udržet si respekt. Všichni čtyři pyrotechnici vojenských lesů z Ralska při výběru museli projít opravdu přísnými psychotesty. „Dnes za to děkuji Bohu

i mimo pracovní výkon, jsme spolu dennodenně třináct let, když jedeme někam na výjezd, kde jsme po práci ubytovaní spolu, je to někdy už vážně na hlavu. Většinou se snažíme intenzivně dělat na svěřeném úkolu, abychom jeli co nejdříve domů,“ vysvětluje šéf pyrotechniků.

Činnost skupiny je primárně navázána na těžbu dřeva, kdy v dotčených lokalitách na všech divizích provádí předtěžební pyrotechnický průzkum, ale i průzkum po těžbě ještě před orávkou holin. Když nejsou aktuální úkoly spojené s lesnickou činností, věnuje se čtveřice čištění předem vytipovaných oblastí v Ralsku.

Podle Probošta se práce pyrotechnika nedá normovat na kusy munice, ani zprůměrovat. „Někdy taháme ze země jeden kus za druhým, jindy nenarazíme na nic, jak je den dlouhý,“ dodává zkušený pyrotechnik.

Vzpomíná, jak jednou kolegové z Lipníku nad Bečvou začali na Libavě budovat políčka pro tetřívky. Celkem šlo o tři desítky hektarů bývalých dopadovek. „Naplánovali je tam, kde bylo nejvíc munice. Půlku zimy jsme tam tahali ze země letecké pumy,“ vzpomíná Milan Probošt.

Za třináct let ralským pyrotechnikům rukama prošla na šesti lesnických divizích VLS munice všeho druhu. Většinu tvořila typizovaná munice vojsk bývalé Varšavské smlouvy a současných armád, které výcvikové prostory využívají. Vedle toho však posbírali také sbírku munice z II. světové války včetně výzbroje Wermachtu, samostatnou kapitolu tvoří střelivo pověstného sovětského raketometu Kaťuša, kterým se v českých výcvikových prostorech střílelo v 50. letech minulého století.

Čištění loučky pro tetřívky na Libavě

VZNIKNE ATLAS HNÍZDNÍHO ROZŠÍŘENÍ PTÁKŮ LIBAVÉ?

K čemu takový Atlas vlastně slouží - jaké jsou jeho cíle? Předně jde o získání co nejpřesnějších informací o rozšíření všech druhů ptáků hnízdících v ČR. Soubor by měl zmapovat také co nejpřesněji absolutní i relativní početnost jednotlivých druhů ptáků hnízdících na našem území. Atlas by měl navíc umožnit také porovnání zjištěného stavu se stavem v minulosti, zejména s předchozími atlasy a v neposlední řadě poskytnout data pro nový evropský hnízdní atlas.

Údaje shromážděné v Atlase ovšem neslouží jen ornitologům. Jde o užitečný odborný podklad využívaný také orgány státní správy na nejrůznějších úrovních, ocení jej ale i hospodářští subjekty a zájemci např. z řad myslivců či fotografů.

Území ČR je pro potřeby mapování rozděleno do sítě 678 menších kvadrátů, kde každý kvadrát má cca 11x12 km. Zájemci o mapování se mohou na speciální stránce Atlasu (www.atlas.birds.cz) přihlašovat

Jedním z pilířů našich znalostí o ptácích jsou tzv. atlasy hnízdního rozšíření, které shrnují poznatky o výskytu jednotlivých druhů ptáků na určitém území. Můžeme být hrdí na to, že ČR patří k několika málo „ornitologicky vyspělým“ zemím Evropy, které takové národní atlasy mají už ze tří různých mapovacích období. Naši ornitologové mapovali ptactvo v letech 1973-77, 1985-89 a 2001-03. V letošním roce pak budou finishingovat práce na již čtvrtém Atlasu hnízdního rozšíření ptáků ČR 2014-2017.

k mapování zvolených kvadrátů, přičemž v přehledné mapě ČR je okamžitě vidět, zda daný kvadrát někdo mapuje nebo ne. Samotné mapovací práce pro aktuální Atlas začaly v terénu v dubnu 2014. Podle očekávání nebyl nejmenší problém s mapováním ornitologicky známých a vyhledávaných oblastí, jako je např. jižní Morava, Třeboňsko nebo střední Čechy. Po skončení první sezóny mapování (na podzim 2014) zůstalo ale na kvadrátové mapě ČR nemálo bílých míst a kupodivu jedním z nich byla i oblast vojenského újezdu Libavá. Překvapení zde bylo na místě, neboť celý vojenský újezd má již od roku 2004 statut ptačí oblasti chráněné v rámci evropské soustavy území Natura 2000.

Čtenářům tohoto časopisu jistě není třeba VÚ Libavá představovat; prodlíváme se proto rovnou na to, co víme o ptácích této oblasti. Asi jediný komplexní průzkum ptáků zde byl proveden v 90. letech minulého století, po odchodu sovětských vojsk. Z té doby zřejmě pochází údaj o 165 druzích zde zjištěných ptáků, z toho 103 druhů hnízdících. Od té doby však prošla krajina a příroda Libavé řadou změn spojených zejména se zmenšením plochy využívané k výcviku vojsk a donedávna i výrazným snížením jeho intenzity. Logicky se změnil i rozsah a míra hospodaření, které zde provádí VLS, divize Lipník n. B. Ucelenějších údajů o ptačí fauně

Libavé však bylo od onoho post-sovětského průzkumu opět velice málo a i po vyhlášení ptačí oblasti v roce 2004 zřejmě ornitologové věnovali pozornost zejména druhu, „pro který“ především byla ptačí oblast vyhlášena - chřástalu polnímu. Kromě toho se mezi ornitology samozřejmě mluvilo ještě o zdejší (poslední moravské) populaci tetřívka a v posledních letech i o orlech skalních, další poznatky o ptačí fauně však byly velice sporé. Na jaře 2015 proto prvního z autorů tohoto článku napadlo, že by bylo dobré pokusit se to bílé místo na Libavé vyplnit. Oslovil újezdni úřad s tím, že by byla opravdu škoda, kdyby právě údaje z Libavé (navíc ptačí oblasti!) v Atlase chyběly - a to nejen v tom našem, českém, ale i v atlase evropském. Na úřadě se pak dozvěděl, že podobný nápad měla o týden dříve i jeho kolegyně, která dosud mapovala vně západního okraje VÚ... Oba jsme se setkali s pochopením tehdejšího přednosty újezdniho úřadu pplk. Dřímala, který nás navíc „navedl“ na myšlenku pokusit se zpracovat Atlas hnízdního rozšíření ptáků Libavé. V květnu 2015 jsme tedy začali mapovat ptáky v jižní polovině újezdu.

Samotná práce spojená s mapováním v pestré a zajímavé krajině Libavé s sebou přináší mnohá dobrodružství. To je pochopitelně dáno i přísným režimem a nesnadnou dostupností mnoha míst. Mapovat je prakticky

možné jen pokud zde necvičí armáda, takže program jarních víkendů byl rázem jasný... Další komplikací je faktická nepřístupnost podstatné, a bohužel té ornitologicky nejatraktivnější, části VVP - vlastních cvičišť. Mnohdy je navíc obtížné přiblížit se autem k mapovaným místům díky četným zamykaným závorám. Přesto jsme na konci sezóny 2015 měli ve třech jižních kvadrátech Libavé zaznamenáno už přes 80 druhů ptáků. Naopak severní polovina se však stále „pyšnila“ jen několika běžnými druhy a bylo jasné, že je zde ještě potřeba zapracovat. Naštěstí jsme dali dohromady již pětičlennou pracovní skupinu ornitologů, členů Moravského ornitologického spolku. Následně „porcování medvěda“ (tedy celého území Libavé) vneslo do další práce potřebný řád - je totiž nezbytné zmapovat území rovnoměrně po celé ploše.

V loňském roce jsme vedle pokračujícího „klasického“ mapování provedli i sčítání chřástalů polních. Jde o jednu z povinností, vyplývajících ze statutu ptačí oblasti. Akce probíhala v noci a tak jsme využili příležitost a věnovali pozornost i dalším nočním ptákům, které jsme zaznamenávali na dvou automobilových liniích protínajících po hlavních cestách celou oblast. Zážitek to byl nejen ornitologický. Ticho noci rušily svým skřehotáním všudypřítomné rosničky - a to tak silně, že je často ani hledaný chřástal nepřekřičel. Reflektory aut prozařovaly oblaka prachu a ze „savany“ svítily desítky očí nejrůznějších zvířat - úplné safari! Na konci sezóny 2016 se počet druhů vyšplhal ve většině kvadrátů k devadesáti. Přesto ještě zdaleka není hotovo - máme dosud velice málo údajů o skrytých žijících či

jen řídce se vyskytujících skupinách ptáků, například o sovách, dravcích nebo vodních ptácích. Množství druhů s tzv. prokázaným hnízděním zatím není také nijak závratné, takže je stále co objevovat.

A co jsme zatím v Ptačí oblasti Libavá zjistili? Chřástal polní zřejmě ustoupil z některých původně bezlesých ploch, které zarůstají náletovými dřevinami, stále zde však má silnou populaci s mnoha desítkami volajících samců. Naproti tomu tetřívku se nedaří vůbec, pravděpodobně také kvůli změnám původního bezlesí a velkému tlaku predátorů. Z dalších vzácnějších druhů ptáků otevřené krajiny jsme na mokřích loukách zjistili bekasiny otavní a lindušky luční, vrbiny občas poskytují útočiště hýlům rudým. Naopak suchým křovinám vládnou pěnice, včetně pěnice vlašské, tuhýci obecní a hrdličky divoké. Vojenskou technikou

narušované plochy mají v oblíbenosti oba druhy bramborníčků, strnadi luční, ale i bělořit šedý. V lesích nemohou uniknout pozornosti holubi doupaňáci, četní šplhavci, lejsci bělokrcí i mnohem vzácnější lejsci malí. Ze sov se nám mimo běžných druhů podařilo prokázat výskyt kulíška nejmenšího, sýce rousného a ve skalnatých údolích i výra velkého. Z dravců nás potěšil ostříž, včelojed či orel mořský a nesmíme zapomenout ani na opravdovou dravčí celebritu - orla skalního. Pokud bychom pak měli přidat do výčtu největší ornitologická překvapení, rozhodně by mezi ně patřilo opakované pozorování čerček tmavých přímo u Města Libavá a výskyt kalouse pustovky a jeřábů popelavých v hnízdní době.

Závěrem bychom rádi poděkovali Újezdnimu úřadu vojenského újezdu Libavá a Vojenským lesům a statkům, s. p., divize Lipník nad Bečvou, za podporu mapování a umožnění vstupu do vojenského újezdu. Doufáme, že naše spolupráce bude i nadále úspěšně pokračovat a umožní tak vznik zdejšího specializovaného atlasu ptáků Libavé. Těšíme se na další sezóny a další překvapení, která pro nás má stále tajemná Libavá jistě připravená.

*Jiří Lehký, Kateřina Ševčíková
a Petr Kovařík, Moravský
ornitologický spolek, Česká
společnost ornitologická*

PODZIMNÍ VÝLOVY RYBNÍKŮ U VLS

Celkem 13 vodních ploch budou v podzimních dnech lovit rybáři VLS. Tradiční předvánoční výlovy budou probíhat na Libavé, v Brdech, v Boleticích v Ralsku i na Plumlově. Výlovy u VLS probíhají od 2. října až do 23. listopadu.

Největší vodní plochou, která se bude v rámci letošních výlovů lovit, bude Dolejší padrtský rybník. Vodní dílo z 16. století ležící v náhorní kotlině Brdské vrchoviny má výměru bezmála 42 hektarů a jeho dvoudenní výlov je naplánován na úterý 7. a středu 8. listopadu.

Nejvíce akcí má pak naplánována divize Mimoň, spravující Ralsko. V severočeské lokalitě protkané vodními plochami se odehraje celkem pět výlovů, naplánovaných na listopad.

Čtyři vodní plochy pak budou lovit kolegové z karlovarské divize. Mezi nimi bude také desetihektarový rybník Krásný v katastrálním území Bražec u Bochova, jehož výlov je určen pro veřejnost. Na první listopadovou středu je zde proto plánován doprovodný program se stánkovým prodejem ryb a doprovodným programem.

Na přímý kontakt s širokou veřejností, který umožňuje ekonomicky výhodnější prodej koncovému zákazníkovi na místě výlovu, se již tradičně orientuje také šumavská divize VLS v Horní Plané. Výlovy s bohatým doprovodným programem pro velké i malé návštěvníky a prodejem ryb „přímo na hrázi“ hornoplanští kolegové v poslední době střídavě realizují na dvou šumavských horských rybnících, které se loví „na střídačku“ jednou za dva roky. Aby byl zásah veřejnosti co největší, výlov na Šumavě je vždy plánován na státní svátek 28. října.

Před dvěma lety s touto strategií slavili úspěch na Dolanském rybníku, jehož výlov navštívila asi tisícovka lidí. Vrchol zatím představoval loňský výlov Olšiny. Díky atraktivitě tohoto vodního díla i jeho okolí, s podporou kampaně v médiích tato rybářská akce VLS na Olšině přilákala během dvou dnů

přes šest tisíc návštěvníků, kteří si na hrázi zakoupili celkem 30 metrů čerstvých ryb. Letos divize v Horní Plané chystá opět výlov dolanského rybníku nedaleko obce Boletice.

Termíny výlovů rybníků se mohou změnit podle aktuálního výcviku vojska, proto je potřeba si datum uvedené v tabulce ověřit na divizích VLS ČR před zahájením výlovů.

PLÁN VÝLOVŮ RYBNÍKŮ 2017

Termín výlovu	Název rybníka	Výměra ha	Katastrální území
18. 10. 2017	Heřmánky dolní	6	Čermná u Města Libavá
20. 10. 2017	Hrubá louka (R 13)	4	Pulkava
25. 10. 2017	Javorenský	7,6	Bražec u Bochova
28. 10. 2017	Dolanský *	10	Boletice, Horní Planá
1. 11. 2017	Krásný *	10,9	Bražec u Bochova
2. 11. 2017	Ploužnický	5,7	Ploužnice pod Ralskem
7.-8. 11. 2017	Dolní Padrtský	41,7	Strašice v Brdech
9. 11. 2017	Hvězdov III	2,7	Ploužnice pod Ralskem
16. 11. 2017	Hradčanský	8,3	Hradčany nad Ploučnicí
21. 11. 2017	Novodvorský IV	0,9	Svébořice
23. 11. 2017	Svébořický	0,3	Svébořice

„LESPEDI“ O PRÁZDNINÁCH NEZAHÁLELI

Zatímco jejich malí „klienti“ vyrazili s nástupem července na dva měsíce za prázdninovými zážitky a dobrodružstvími, lesní pedagogové Vojenských lesů a statků přes léto nezháleli. Třídní kolektivy s pedagogy, kterým se pravidelně věnují po zbylých deset měsíců v roce, vyměnili za letní tábory, prázdninové festivaly pro veřejnost, myslivecké akce ale i oborové vědomostní soutěže.

Mezi již tradiční letní klienty lesní pedagožky Petry Večeřové z brdské divize VLS patří letní táborníci z Bujesil. Letos na ní v kouzelném areálu na břehu Berounky čekaly v polovině července tři desítky dětí z Rokycanska.

Táborová lesní pedagogika na břehu Berounky

Úvodní seznámení proběhlo v kruhu, kde Petra táborníkům po vzájemném představení vysvětlila, co je náplní práce lesníka. „Popsali jsme si lesní zvěř, jak žije a jak vypadá, i rohy a parohy a děti si mohly hmatem vyzkoušet, jakou srst mají jednotlivé druhy zvěře. Po seznámení se zvěří jsme pokračovali v další části programu, kdy se děti seznámily se stromy, které by mohly v lese nejčastěji

potkat,“ popsala brdská lesní pedagožka. Táborníkům v rámci přednášky o dřevinách popsala vývoj lesa, jak se o stromy lesníci starají i to, jak je chrání před rozličnými hrozbami. áme i jak je chráníme. „Poté jsme si společně prohlédli větvičky jednotlivých stromů. Zapeklitým úkolem pro děti bylo přinést jedlovou šišku, po chvíli hledání jsme společně došli k závěru, že jedlovou šiškou nepřínesou, protože se rozpadá na stromě,“ uvedla Petra Večeřová.

A po přednášce přišel na řadu pohyb a připravená naučná trasa. Po jejím absolvování se lesní pedagožka VLS jménem podniku s táborníky rozloučila.

Myslivecké slavnosti na Jindřichohradecku

Ukázky lovecké hudby, výroba loveckých nožů, ukázky vábení, prezentace hlasů zvěře i přednáška o zkušenostech s jeleny. A v neposlední řadě také lesní pedagogika. To vše bylo předposlední červencový víkend na programu čtvrtého ročníku mysliveckých slavností v obci Mnich u Kardašovy Řečice, které zde pořádá místní myslivecký spolek.

Program v krajině rybníků na Jindřichohradecku odstartoval po poledni. O hudební produkci se strali především Jihočeští trubači, o jelenech přednášel Marek Drda z Národního parku Šumava, prezentace vábení pak probíhalo v režii Václava Svobody. Znamý ilustrátor a autor kreslených vtipů Petr Slaba měl zase na starosti soutěž v kreslení mysliveckých motivů. Návštěvníci mohli zhlédnout také ukázkou práce loveckých psů a pasování lovců černé zvěře, po

celý den si mohli prohlédnout výstavu preparátů od pana Čížka. V jeho rámci si kdokoliv mohl otestovat své myslivecké znalosti a dovednosti. „Na jednotlivých stanovištích se mohli seznámit se zvířecími členy lovecké smečky z Farmy Helena a následně si vyzkoušet poznávat jednotlivé rasy psů. Na dalších stanovištích se poznávali shozy, kožešiny a dřeviny, jedno ze stanovišť obsahovalo myslivecký kvíz a na posledním stanovišti byla střelba,“ vysvětlila Petra Večeřová, s tím, že ti nejlepší v jednotlivých věkových kategoriích byli oceněni na podvečerním vyhlášení výsledků. Na ni pak navázal společenský večer s hudební zábavou ve stylu „oldies.“

VLS na Dni řemesel v rožnovském skanzenu

Ve Valašském muzeu v přírodě poslední červencový víkend konala již tradičně akce, která představuje veřejnosti stará, někdy již zaniklá, řemesla. Beskydské muzeum je dlouhodobě partnerem státního podniku Vojenské lesy a statky, státní podnik aktuálně v tomto roce například pomáhá nasazením pracovníků s obnovou jedné z památek v péči této instituce – slavné chaty Libušin na Pustevnách, která vyhořela.

V rožnovském skanzenu se na dni starých řemesel Vyráběly štípané ploty, žebříky, loukoťová kola, násady na nářadí, dřevěné sudy, představili se i košíkáři, hrnčíři, cihláři či kováři. A protože dřevo je základní surovinou většiny těchto řemesel, lesní pedagogové Vojenských lesů a statků program vhodně doplnili informacemi o tom, jak se pěstuje les, a jak se dřevo z lesa vlastně dostává. „Na plácku u zvoničky jsme představovali

lesní těžbu od A do Z. Děti se seznámily s pomůckami těžaře, různými metodami kácení, zkoušeli si, jak se dřevo měří, jak se manipuluje z lesa, na čem se odváží. Zajímavé pro návštěvníky bylo také vyzkoušet si seřadit, jak jdou jednotlivé práce za sebou od malého semínka stromu až po hotovou dřevostavbu. Že je dřevo krásnou surovinou se přesvědčili i na hmatové stezce, kde jej mohli porovnat s jinými běžně používanými materiály,“ uvedla Romana Klevarová, lesní pedagožka divize Lipník nad Bečvou, která prezentaci VLS na akci zajišťovala.

Celý víkend bylo Valašské muzeum v obležení návštěvníků. V krásném prostředí mohl tedy kolega Antonín Mičán spolu s pomocníky, studenty střední lesnické školy v Hranicích, provést lesnickými aktivitami přes 600 dětí a bezpočet dospělých.

Na Zlaté srnčí trofeji děti znalostmi překvapily

Letošní letní soustředění mladých myslivců a přátel přírody Zlatá srnčí trofej, které každoročně pořádá Českomoravská myslivecká jednota, zase v polovině července přivítali kolegové z šumavské divize na Olšině.

Krásné prostředí u rybníka Olšina umocňovalo ještě skvělé zázemí,

které poskytovalo hřiště na kopanou, plážový volejbal, kde se děti utkávaly ve vybíjené, prostory k sušení oblečení a hned tři klubovny, které byly k dispozici v případě deštivého počasí.

„Naším úkolem bylo připravit pro soutěžící akci v rámci lesní pedagogiky. Děti musely prokázat na několika stanovištích na připravené trase na hrázi rybníku Olšina znalosti například z myslivosti, botaniky, kynologie, ornitologie a dalších oblastí. Celkem se zúčastnilo přes sto soutěžících a musím uznat, že některé děti ze starší kategorie měly velmi dobré znalosti ve všech oblastech. Jejich zapálení a elán jsou známkou toho, že se budou pohybovat v přírodě i v budoucnu se znalostí věcí a budou ohleduplní k darům naší přírody,“ okomentoval letní soustředění mladých zájemců o myslivost u nejvýše položeného chovného rybníku lesní pedagog divize Horní Planá Jiří Flíček ml.

S malými myslivci na táborovém dobrodružství

Malým myslivcům se během prázdnin věnovali také lesní pedagogové z Lipníku nad Bečvou. V úterý 8. srpna uspořádali Romana Klevarová a Lukáš Opravil lesnický program pro účastníky mysliveckého tábora

kroužku mladých myslivců při Domě dětí a mládeže Hranice.

Program pro celkem 21 dětí zahájili ráno u pavučiny coby symbolu lesního ekosystému. „Tam jsme se rozešli a pokračovali prozkoumat těžební stroj, vyzkoušet si měření dřeva, zjistit jak se lesník orientuje v porostech, jaké druhy map má k dispozici, ale také jak les vzniká, odkud se v něm berou mladé stromky,“ vysvětlila Romana Klevarová.

Po procházce lesem se lesní pedagogové VLS s táborníky přesunuli k lovecké chatě, kde je čekalo opékání buřtů a také spousta her. Děti zkoumaly dřevo, jako trvale obnovitelnou surovinu, pokoušely se sestavit správně po sobě jdoucí činnosti od semínka stromu až po hotovou dřevostavbu, ale věnovaly se i výtvarné a literární činnosti, kdy psaly vzkazy samotnému lesu.

„Po začátečních komplikacích, kdy si děti přesně nemohly vybavit, v tomto prázdninovém režimu, na kterou stranu se píše „J“, či jak vypadá velké „D“, každý svůj dopis dokončil a vznikala krásná a dojemná dílka. Mise byla zdárně splněna, spokojené byly děti i lesní pedagogové, takže zase někdy Lesu zdar!“ uzavřela lesní pedagožka z Libavé.

ZÁŘÍ NABITÉ AKCEMI

S příchodem nového školního roku a nástupem dětí do základních mateřských ale i středních škol se naplno opět rozjela programová nabídka lesní pedagogiky na všech lesnických divizích VLS. Podnikoví lesní pedagogové byli v průběhu září vidět v lese se školními koletivy, na celé řadě oborových akcí pro veřejnost a spoleprezentovali resort obrany také v rámci obřího Dne s Armádou na pražské Letné, kterého se zúčastnily desítky tisíc návštěvníků.

Sobota 23. září patřila v české metropoli milovníkům vojenské techniky. Desítky tisíc návštěvníků si přišli sobotní dopoledne a odpoledne užít s resortem obrany na Letenskou pláň v rámci akce, která byla věnována stému výročí založení českých ozbrojených sil. Ti si tuto historii mohli připomenout i průřezovou výstavou techniky, která české vojáky na této pouti doprovázela – od historických exponátů až po nejmodernější stroje.

Součástí programu byly také praktické ukázky – od psodů, přes pyrotechniku, jízdní ukázky těžké techniky až po prezentaci vzdušných sil. Na Dni s Armádou ČR se prezentovaly vedle vojáků také ostatní složky resortu obrany, včetně armádních sportovců z Dukly. Chybět zde proto nemohl ani velký stan lesní pedagogiky s nápisem „Vojenské lesy a statky dětem.“

Podnikové lesní pedagogové zde pro tisíce návštěvníků, kteří k nim zavítali, měli připraveny poznávačky stromů, sazenice, naučné ukázky a informace o lesnictví, myslivosti, prezentaci práce dřevorubce, ale také hry - prohazovací dílny. Obří resortní Akci zajišťovali s šéfem lesních pedagogů Janem Kobrem lesní pedagogové téměř ze všech českých lesnických organizačních složek v Čechách - Petra Večeřová, Aleš Poslušný, Gabriela Šteflová, Hana Peterková i Eva Zikmundová. „Nával ve stanu neustával ani po skončení akce, takže jsme začali balit až hodinu po skončení oficiálního programu,“ doplnil Jan Kobr.

Pro Jana Kobra a Evu Zikmundovou byl víkend na Letné finální tečkou nabitého týdne, kdy zajišťovali na divizi VLS Mimoň ve všedních dnech dvě „klasické“ akce pro třídní kolektivy

z okolí Ralska. Nejdříve ve středu 20. září uspořádali půldenní program pro 25 dětí a 15 dospělých na naučné stezce Jeřáb v Hradčanech o lesnictví a myslivosti doplněný pohybovými a smyslovými hrami. O den později pak šestákům v lese na Slovanech společně s Lubošem Zelinkou představili práci v lese i při správě mysliveckého revíru.

A nezháleli ani následující víkend po Letné, kdy se stan lesní pedagogiky přestěhoval do letního kina v Ústí nad Labem na Festival dřeva, který se točí především kolem Timersportu. Jan Kobr s Evou Zikmundovou a kolegy Lukášem Křivanem a Markem Knotkem zde pro stovky dětí a dospělých připravili prezentaci pomůcek dřevorubce i jeho práce a tvořivé dílny. Kolega Patrik Kašpárek se pak popstaral o prezentaci sokolnictví s živým výrem a kánětem.

STŘÍTEŽÁCI A SPÁLOVÁCI S LESNÍKY U ZELENÉHO KŘÍŽE

Poslední zářijový týden se lesníci z Lipníka nad Bečvou Roamana Klevarová, Pavel Machala, Lukáš Opravil, Jan Zícha a Jan Repant věnovali žákům základních škol ze Stříteže a Spálova. Celkem 95 dětí se ve dvou dnech vydalo zkoumat les a lesní hospodářství do lesů v blízkosti Zeleného kříže na lesní správě Potštát. Trasa začínala ukázkou lanovkového přibližování dříví v pěkně rostlém bukovém porostu. Další stanoviště donutilo děti zamyslet se nad pracemi, které člověk musí vykonat, než vznikne dnes tolik oblíbená

dřevostavba. Bylo vidět, že se většina dětí snadno orientovala a poskládat za sebou činnosti lesníka, dřevorubce, kočího, řidiče odvozní soupravy či pracovníka na pile a tesaře pro ně nebyl žádný problém.

Po přesunu ke smrkové mlazině si děti zahrály na lesní detektivy a nadšeně hledaly ukryté obrázky, paroží a deky. Poskládat co k sobě patří, byla hračka. Lesníci neopomněli dětem předvést, jak se sází nové stromky, k čemu slouží lesnické mapy nebo co mají společného lesník s myslivcem.

Nejoblíbenější činností ovšem bylo brodit se vsudyprítomnými kalužemi. A protože les je třeba poznat všemi smysly, užívali si bahnění ty děti, které byly vzorně vybaveny gumáky.

Čtyři hodiny v Potštátských lesích uběhly jako nic, lesníci doprovodili nadšené děti zpět k autobusu a paní učitelky už plánovaly další návštěvy do libavských lesů.

Romana Klevarová, divize Lipník n. B.

PODZIM NA ŠUMAVĚ

Bude se ježkovi dobře spát? Určitě bude. Děti z Mateřské školky v Horní Plané mu postavily na začátku října domeček z listí, kam se určitě rád zavrtá před blížící se zimou.

A co veverka? Veverka si dělá přeci zásoby jídla na zimu. I tady děti pomohly

veverce se zásobami na blížící se zimu. Do dutiny stromu jí schovaly oříšky, našly i pár hub, které ji zastrkaly pod kůru.

Nejen stavění domečku a dělání zásob pro veverka bylo naší náplní návštěvy ve školce. Samozřejmě jsme si povídali

o životě i dalších zvířátek a jejich přípravě na zimu. Povídali jsme si o podzimu, jaké změny v přírodě nastávají a co přírodu čeká. Dětem se líbilo i lesní pexeso, které si zahrály a učily se tím poznávat některé přírodniny.

Jiří Flíček ml., divize Horní Planá

CO NÁM ROSTE V LESE

Ve čtvrtek 14. září jsme přijeli za předškoláky z Lesní mateřské školy Studánka do lesa, který leží nedaleko obce Trubská. Na uvítanou jsme si udělali úvodní kruh, kde jsme se pomocí kartiček se zvířátky seznámili. Po úvodním kruhu jsme šli do lesa poznávat jednotlivé stromy. Po krátkém seznámení se stromy se děti rozdělily

do dvojic a poslepu si našly strom, který se snažily hmatem podle kůry identifikovat. Následně si děti zahrály na veverka, když si nosily různé šišky do svých domečků. Když měly veverka plné spiže, tak si děti nasbíraly listy a vyzkoušely jsme si frotáž, kterou děti doplňovaly svými kresbami. Abychom se trošičku rozhýbali, tak

jsme si zahráli na stabilitu jednotlivých stromů, při které jsme si vysvětlili, proč je lepší sázet do lesa víc druhů stromů. Následovala hra na stonožku, kdy si děti vyzkoušely chodit různým terénem poslepu. A naslepo jsme došli až na konec trasy, kde jsme se rozloučili.

Petra Večeřová, divize Hořovice

BAŠTA NA OLŠINĚ SE STALA OBLÍBENOU ZASTÁVKOU

Bašta Olšina leží na cyklistické trase, která je čím dál tím více navštěvována projíždějícími návštěvníky Šumavy. Přijde jim určitě vhod krátká přestávka na odpočinek spojený s prohlídkou zajímavých expozic tohoto zařízení divize VLS Horní Planá. Nejsou zde pouze historické exponáty, ale i pravidelně obměňované expozice na aktuální témata. Nově byla letos otevřena část věnovaná ornitologii. Dominují zde různé druhy ptačích budek od nejmenších pěvců až po sovy. Všechny zejména upoutala problematika reintrodukce puštíka bělavého ve VÚ Boletice. Je to náš významný pomocník proti škodám myšovitými na lesních kulturách.

V rámci expozice bylo pamatováno i na ty nejmenší, kteří našli svůj koutek, kde se mohli tzv. vyhrát z únavy. Zvláště ženská část návštěvníků obdivovala vybavení staré kuchyně s nádhernými starodávnými kamny. Ty starší si jistě nostalgicky zavzpomínaly na dny svého mládí v babiččině kuchyni.

Trvalý zájem je o exponáty, které souvisí s obživou lidí tohoto kraje, tedy o expozice o zemědělství, rybníkářství a o práci v lese. Zajímavé, dnes už zapomenuté, jsou nástroje na zpracování lnu, který byl v minulosti na Hornoplánsku velice rozšířen. Všechny vystavené předměty přitom mají svůj původ v okolních usedlostech.

Přinesli je většinou místní lidé, kteří chtějí, aby historie tohoto kraje nebyla zapomenuta.

Nikdo z návštěvníků se neopomene dotekem přesvědčit o pocitu téměř tisíc let starého dříví. Jedná se o výřez z dřevěného potrubí, které bylo vyzvednuto z původní hráze rybníku Olšina při opravě po povodních roku 2002. Bylo vyrobeno z mohutných jedlových kmenů a usazeno do rašelinového lože jako výpustné zařízení.

Bašta je denně, kromě pondělků, otevřena od 1. července do 31. srpna. Kromě toho, čtrnáct dní před a po prázdninách o sobotách a nedělích.

V roce 2017 prošlo baštou 3917 návštěvníků. O tom, že se jim tady líbí a jsou spokojeni, je v návštěvní knize mnoho pochvalných záznamů. Návštěvníky tvoří převážně kolaři, ale jsou to také rodiny s dětmi, jsou zde i skupiny lidí, které se sem rády vrací a čekají, jaká nová a zajímavá expozice je zde čeká. Velkou skupinu tvoří naši němečtí sousedé, nechybí i zájezdy, které s oblibou využívají Rekreační zařízení VLS Olšina k občerstvení a ubytování.

Věříme, že i ta příští sezona 2018 bude tak úspěšná, jako ta letošní.

Jiří Flíček ml., divize Horní Planá

OLŠINU OVLÁDL GIGATHLON

Vítězem mezinárodního závodu, který se málem s ohledem na kalamitu na Šumavě nekonal, se stal Švýcar Ramon Krebs před letošním vicemistrem pěti disciplín Čechem Pavlem Mužíčkem. Bronz si odnesl další závodník z kolébky Gigathlonu, Švýcar Benjím Beglinger.

Nejrychlejší ženou byla Eva Hurlimannová, opět ze země pod Alpami, druhou Anja Sturmová z Německa a bronz si odnesla po dvoudenním závodění domácí Barbora Soukupová.

Gigathlon je závod pěti disciplín, tři stovky účastníků mezinárodního klání na Olšíně čekalo v sobotu nejdříve pětáosmdesát kilometrů na silničním kole z Olšiny přes Český Krumlov, Rožmberk, Vyšší Brod a podél Lipna do Horní Plané, odkud se vrátili na Olšinu. To vše museli závodníci absolvovat s celkovým převýšením 1283 metrů. A pak rychle do plavek, aby mohli v rybníku Olšina absolvovat tříkilometrovou plaveckou trať. Na plavání navazoval běh z Olšiny

do Nové Pece po dvacetikilometrové trati s půlkilometrovým převýšením. Po přezutí do kolečkových bruslí pak odvážlivce čekala trať na Stožec a zpět. A závěr patřil horským kolům.

SERIÁL BĚHEJ LESY FINIŠOVAL V BOLETICÍCH

U Vojenských lesů a statků to letos na jaře začalo a také na podzim skončilo! Jeden z nejpoblábnějších tuzemských sportovních seriálů pro veřejnost Běhej lesy v dubnu odstartoval na Brdech, aby se prohnal celou republikou a skončil opět u VLS na Šumavě. Závod Běhej lesy Boletice uzavřel letošní závodění amatérských, poloprofesionálních i profesionálních runnerů v přírodě závěrečným mítinkem, který měl epicentrum v rekreačním zařízení VLS Olšina.

Závod v lokalitách veřejnosti neznámé Šumavy byl i přes nepříznivé počasí opět hojně obsazen. V hlavním závodě na 20 kilometrů zvítězil závodník Slovanu Liberec Dušan Podroužek, mezi ženami byla nejrychlejší Barbora Kochová. Na třináctikilometrové trati pak dominoval Jan Macoun, v dámské kategorii si zlato odnesla Tereza Chalupová.

Součástí programu na Olšíně byla i velká závěrečná párty celého

seriálu, tzv. Doběhná. Na ní byli také vyhlášeni vítězové celé série, která letos čítala sedm závodů. Celkovým vítězem (a majitelem mysliveckého saka a klobouku s nápisem Lesů pán) se stal vítěz Boletického mítinku Dušan Podroužek, titul Lesů paní si pro letošní rok z Boletic odvezla Marcela Rambová.

VLS jsou partnerem seriálu Běhej lesy 2017.

ŽIDLOV: VESNICE, JEJÍŽ NÁZEV PŘEŽIL

Severně od cesty z Kuřívod na Osečnou, nedaleko pyrotechnické trhací jámy české policie ležela v Ralsku obec, jejíž jméno dnes nese druhá největší obora v ČR, kterou spravují Vojenské lesy a statky. Ve vesnici Židlov se po staletí prolínaly české a německé kulturní vlivy, dnes jí připomíná jen několik polorozbořených zdí.

Židlov, německy Schidel, byla jednou z největších obcí na území Ralska. Rozprostíral se podél silnice z Kuřívod do další zaniklé obce Olšina na náhorní plošině. Celková délka obce byla přes dva a půl kilometru.

Obec začínala zhruba v místech, kde se na silnici z Kuřívod napojuje cesta z Horní Krupé a končila v místech, kde se terén svažuje k Oknům. První písemné doklady pocházejí z doby kolem roku 1400, tedy asi dvě století po počátku osídlování lokality, kde přírodní podmínky kladly většímu rozvoji tvrdé překážky. Přeměna lesnaté krajiny Ralska na zemědělské oblasti totiž byl s ohledem na písčivcové podloží, na němž se rychle ztrácela voda i půda, velmi problematická a pole byla neúrodná.

Liniová zástavba Židlova ukazuje na německé kolonizátory, podobně je tomu asi i se jménem obce Schiedel. Novodobé české jméno Židlov vzniklo zřejmě zkomolením staršího Šidlov – stejné jméno nese také vesnice poblíž Zákup. V r. 1899 žilo v Židlově 390 obyvatel a stálo zde 85

domů, v r. 1924 se uvádí 395 obyvatel a 80 domů. Prakticky všichni se hlásili k německé národnosti, poměr národností ve vesnici byl v roce 1924 v době sčítání lidu 374 Němců ku jednomu Čechovi.

Dlouhý sídelní útvar podél silnice byl rozčleněn na Horní a Dolní. Zástavba v podobě jednotlivých usedlostí,

čítajících zpravidla více budov, byla poměrně volně rozmístěna podél cesty, až do 19. století spíše travnatého úvozu. V něm se také nacházelo více rybníčků zachycujících vodu pro hospodářské potřeby.

Ves byla založena mnichy z kláštera v Hradišti jako „mýtná lesní ves“ (Waldhufendorf). Stejně jako další vsi vzniklé při německé kolonizaci podporované českou korunou byly založeny v rozsáhlých lesích na královském zboží. Proto se také můžeme někdy setkat s názvem „Královské vesnice“.

Židlov od roku 1750 do roku 1848 náležel pod soudní úřad Bělá pod Bezdězem, po revolučním roce 1848 přešla pod soudní obvod v Mimoní. Obec náležela k farnosti Hühnewasser (Kuřívody), tamtéž se nacházela pošta. Škola byla v místě, a to dokonce dvoutřídní. V roce 1913 ji navštěvovalo 81 žáků, řídicím učitelem byl Wenzel Runge.

povolávací rozkaz a jako tzv. zelené gardy se skrývali v okolních lesích, kde je jejich ženy ze Židlova nejpotřebnějším zajišťovaly.“

Převaha německého osídlení měla za důsledek po druhé světové válce vylidnění Židlova i dalších obcí v Ralsku, což usnadnilo rozhodování o budoucím vojenském využití tohoto rozsáhlého území. V roce 1946 bylo definitivně rozhodnuto o zřízení „Vojenského výcvikového tábora Bezděz“ a během následujícího roku proběhlo vysídlení většiny obcí. Dnem 1. 7. 1950 byl zřízen Vojenský újezd Ralsko, krátce poté byla vyklizena zbylá sídla včetně Židlova. Vedle něj na území Ralska takto zcela zaniklo dalších 14 vsí a osad, jejichž jména dnes připomínají jen místní názvy.

Jméno Židlova dnes nese obora Vojenských lesů a statků, která svou rozlohou 3786 hektarů je druhou největší v republice. Název byl přenesen zprostředkovaně přes místopisné označení bývalé tankové střelnice, která se zde rozkládala.

Většina návštěvníků Ralska, která se sem vydává za turistickým vyžitím, však zřejmě původ jména již nezná. Židlov mají spojen s obří oborou, jež je domovinou zubrů, a kterou vedou dvě cyklostezky malebnou krajinou Ralska.

Foto: Zaniklé obce Ralska

Před druhou světovou válkou v Obci vedle dvoutřídní školy, kde bydlel starosta, a hostince U slunce fungovala také Spořitelna a záložní společnost pro Šidlov a okolí, s. r. o., dva obchody - se smíšeným a hokynářským zbožím a také se zemědělskými výrobky, trafikou, či spolek dobrovolných hasičů.

Obci, stejně jako ostatně celé oblasti se velkým obloukem vyhnula výraznější industrializace, fungovalo zde jen několik řemeslných živností - dva kováři, obuvník a výrobce cementu. Farní úřad, četnická stanice, pošta a telegraf i doktor byli ve čtyři kilometry vzdálených Kuřívodech.

V době tzv. sudetské krize (1938) neposlechli mnozí obyvatelé Židlova své vojenské povinnosti, když odmítli

ODEŠEL JAN UHER

Nedávno nás zarmoutila zpráva, že 20. srpna 2017 ve věku 78 roků zemřel Ing. Jan Uher, bývalý ředitel Vojenských lesů a statků.

Jan Uher se narodil v Karlových Varech v rodině poštovního úředníka; střední školu absolvoval v Milevsku a po ní nastoupil na lesnickou fakultu ČVUT v Praze, kde promoval v roce 1964.

Po vykonání základní vojenské služby nastoupil v Písku na pobočku Hospodářské úpravy lesů, avšak již v r. 1967 přechází do Ústavu pro hospodářskou úpravu Vojenských lesů a statků. Vojenské lesy a statky se tímto okamžikem staly jeho profesním osudem. Přichází do Sušice jako jeden z pěti prvních členů nově založené pobočky hospodářské úpravy VLS. Zde záhy rozšířil okruh své činnosti a vedle práce taxátora se věnoval i racionalizační a organizační činnosti: nejprve v oboru vlastní taxace, postupně v celé šíři provozu Vojenských lesů a statků - to již ve skupině Racionalizace v rámci Ústavu pro hospodářskou úpravu VLS.

Se svým šéfem JUDr. Ing. Jiřím Dobiášem vytvořil jedinečnou dvojici, jež se stala motorem zavádění nových

metod a výpočetní techniky u VLS. Je jedním z hlavních autorů systému optimalizace těžební a posléze i pěstební činnosti, který umožnil efektivní plánování lesnické činnosti od úrovně generálního ředitelství až po lesní správu a jednotlivé porosty. Vedle hospodářské úpravy a lesnictví se věnoval i dalším oblastem kombinátního podniku, jímž VLS byly - zemědělství, dřevařské výrobě, dopravě.

V r. 1993 se, již jako náměstek Ústavu pro hospodářskou úpravu VLS, zúčastnil výběrového řízení na místo generálního ředitele Vojenských lesů a statků - a pro detailní znalost celé šíře záběru Vojenských lesů a statků a pro jeho lidské a osobní vlastnosti byl pro tuto funkci vybrán. Pod jeho vedením se Vojenské lesy a statky v nových poměrech stabilizovaly a potvrdily oprávněnost své existence. Funkci generálního ředitele Ing. Uher vykonával do r. 2001, kdy ho tehdejší ministr Tvrdík náhle a neočekávaně odvolal způsobem zcela nepřiměřeným.

Vynucený odchod do důchodu pro Ing. Uhra neznamenal ukončení aktivit: zapojil se do certifikace lesa, angažoval se ve firmě CompoTech syna Ondřeje, pozornost věnoval i tvorbě dcery Lucie. Nezanedbával ani sportovní aktivity; sport byl pro Ing. Uhra naprosto nedílnou součástí života (v mládí byl dokonce výkonným sportovcem a v roce 1964 mu dokonce „jen o fous“ unikla nominace v kanoistice na OH v Tokiu), nyní měl tedy více času v zimě jezdit na lyže a v létě provozovat vodní sporty, zejména plachtění na jachtě, kterou si sám postavil.

Jeho činorodost a vitalita byly obdivuhodné, i proto jeho předčasný odchod tak zarmoutil.

Ing, Vladimír Říha

WOHNOUT V TRIČKU VLS

Skupina Wohnout ohlásila na podzim, že uskuteční po českých divadlech a koncertních sálích akustické

turné. Zprávu produkce známé české kapely doprovodila oficiální fotografie, na které kytarista a zpěvák Jan

Homola pózuje v tričku z letošního vnitropodnikového klání VLS Olšinská dvanáctka.

BLAHOPŘEJEME K VÝZNAMNÉMU VÝROČÍ

ŘÍJEN

životní výročí 40 let

MAREŠ Tibor	LS Nová Pec
VÁCLAVÍK Jiří	LS Rychtářov
HASENÖHRL Václav	Valeč

životní výročí 45 let

POUZAROVÁ Marcela	RZ Olšina
FOIT Martin	Kláštevec
CHVOJANOVÁ Irena	SOS Mimoň
CIGÁNEK Martin	SOS Brno
DVOŘÁKOVÁ Pavla	SOS 61 úklid
HOLLÁ Andrea	SOS 61 úklid
RIEDLOVÁ Tereza	SOS Libavá

životní výročí 50 let

FERANCOVÁ Miroslava	ŘSP
KOČÍ Martin	LS Nová Pec
HOLÍČKOVÁ Martina	SOS Brno
VIRGLEROVÁ Lada	SOS Libavá

životní výročí 55 let

RYŠAVÁ Anna	LS Chvalšiny
POLANECKÝ Milan	Stř. Nová Pec
MÜLLER Vratislav	SOS Mimoň

životní výročí 60 let

KINDL Josef	SOS Praha
PATLICH Jiří	SOS Praha
ZÁHORSKÝ František	SOS Brno
KOHOUTOVÁ Věra	SOS Květušín
KLUS Jaroslav	ZS K.Vary Bražec
SMUTEK Vlastimil	LS Nová Pec
VAŠEK Jaromír	SOS Libavá

životní výročí 65 let

KARÁSEK Vojtěch	SOS Bražec, Hradiště
SÝKORA Josef	LS 13 Nepomuk
VOMÁČKOVÁ Jindřiška	SOS Brno
NAVRÁTIL Oldřich	SOS Libavá

životní výročí 70 let

HLISNÍKOVÁ Květoslava	SOS Praha
-----------------------	-----------

pracovní výročí 20 let

BOHUSLAV Ivan	ZS K.Vary Bražec
PLECITÝ Petr	Harvestor. stř. II
ŠAMAN Otto	Dílňa + sklad

pracovní výročí 25 let

BEZDĚKA Martin	LS 16 Nouzov
GAJDOŠ Jiří	LS Potštát
JANEČEK Josef	LS Dolní Krupá
PETRŽELOVÁ Jana	Stř. Osina - Krumsín
PETRÍKOVÁ Jana	ŘD Lipník n. B.
SCHWARZOVÁ Mária	ŘD Karlovy Vary
UNGROVÁ Zdeňka	LS 17 Strasice

pracovní výročí 35 let

PERNEGR Václav	LS 12 Obecnice
----------------	----------------

LISTOPAD

životní výročí 40 let

DVOŘÁK Václav	ŘSP
KRAMÁR Marek	SOS Brno
BUBELOVÁ Zdenka	LS Potštát

životní výročí 45 let

PAVEL Filip	ŘSP
IMBEROVÁ Kristina	LS Arnoštov
SEKANINA Tomáš	LS Myslejovice
ŠTĚPÁN Petr	LS Velký Újezd
PROKOPOVÁ Ivana	LS Dolní Krupá

životní výročí 50 let

HÉŽA Jaroslav	SOS Brno
SUK Milan	ŘD Karlovy Vary
HOLÍKOVÁ Vilemína	SOS Libavá
ŠARKOZI František	LS Myslejovice
POKORNÝ Jaromír	ZS Heroltovice
PÍCHA Jiří	LS Horní Planá

životní výročí 55 let

KOVAČKA František	LS Nová Pec
SURÝ František	SOS Mimoň
ZVOLÁNEK Stanislav	ŘD Mimoň
VRTAL Tomáš	LS Myslejovice
NOWAKOVÁ Marie	ZS Heroltovice
CHRUDIMSKÝ Milan	SOS Mimoň
ŠTASTNÝ Milan	SOS Mimoň

životní výročí 60 let

DOBOŠ Josef	SOS Bražec, Hradiště
PECHAROVÁ Jana	SOS Mimoň
GRUND Jiří	SOS Mimoň
PIROŠKOVÁ Drahomíra	SOS Mimoň
KEPL Jaroslav	ZS K.Vary Bražec
CETKOVSKÁ Marie	ŘD Plumlov
ŠOTT Ladislav	SOS Praha

životní výročí 65 let

ŠRĚDL Jaroslav	SOS Bražec, Hradiště
MAŤOVKA Mikuláš	SOS Praha
NOVÁK Stanislav	SOS Praha
ANTONIČ Ján	SOS Mimoň
MARHOUNOVÁ Marcela	SOS Květušín
REJCHRT Karel	SOS Mimoň
SEDLÁK Vratislav	SOS Mimoň
RAMBOUSEK Josef	Dolní Lomnice
KORECKÝ Ján	SOS Mimoň
KOSINA František	SOS Mimoň
SIEGL Pavel	SOS Libavá

životní výročí 70 let

SLÁNSKÝ Karel	SOS Praha
ONDRÁČEK Milan	SOS Brno
MATVIJČUK Vladimír	SOS Bražec, Hradiště
VACULOVÁ Hana	Stř. Bukovina
MATYUS Ladislav	SOS Brno
PAVLÍK Zdeněk	SOS Mimoň

pracovní výročí 25 let

KORŠALOVÁ Eva	ŘD Horní Planá
---------------	----------------

pracovní výročí 35 let

FRIDRICH Josef	LS Hamr
----------------	---------

pracovní výročí 40 let

URBÁNEK Vítězslav	ŘSP
-------------------	-----

pracovní výročí 45 let

ČAREK Zdeněk	LS Chvalšiny
--------------	--------------

PROSINEC

životní výročí 40 let

ŠEBESTA Vlastislav	LS Hlubočky
ROZÍNEK Jiří	SOS Mimoň
VOŠVRDA Petr	SpS Mimoň

životní výročí 45 let

KASÍKOVÁ Iveta	SOS Bražec, Hradiště
KELTNEROVÁ Renata	ŘD Horní Planá
PLECITÝ Petr	Harvestor. stř. II
DVOŘÁK Stanislav	Valeč
MINAŘÍKOVÁ Alena	SOS Brno

životní výročí 50 let

ONDRÁČEK Bohumil	SOS Květušín
STOKLÁSEK Jaroslav	DMS Lipník-STAS
ŠKVAŘIL Vojtěch	ŘD Lipník n. B.
WIRKNEROVÁ Marieta	Kláštevec
NOVÁKOVÁ Miloslava	LS Velký Újezd
DORŇÁK Ivo	SOS Libavá

životní výročí 55 let

ZELENKA Radek	SOS Bražec, Hradiště
VETEŠNÍKOVÁ Anežka	SOS Praha
ČÍŽEK Jaroslav	SOS Květušín
DAVIDOVÁ Eva	SOS Libavá
JENIŠ Dalibor	SOS Libavá
KAUCKÁ Ivana	SOS Mimoň

životní výročí 60 let

KOHOUT Jan	SOS Praha
SOLAR Antonín	Harvestor. stř. II
HOLÁ Jitka	SPS Horní Planá
HAJDUČEK Pavel	SOS Libavá
BOLJEŠIK Anton	SOS Brno
LIŠKA Vladimír	SOS Libavá

životní výročí 65 let

BLAŽEK Jiří	SOS Květušín
HAJNA Stanislav	SOS Květušín
MATĚJŮ Petr	SOS Mimoň
ZVARDOŇ Václav	SOS Bražec, Hradiště
HUBÁČEK Ladislav	SOS 61 úklid

životní výročí 70 let

MÁČAL Antonín	SOS Brno
ŘEHÁČEK Milan	SOS Mimoň
BOŠEK Jaroslav	SOS Květušín

pracovní výročí 20 let

HUBCEJOVÁ Anna	LS Myslejovice
POUR Jan	LS 11 Jince
SANTNER Martin	Kláštevec

pracovní výročí 30 let

ZEMANOVÁ Miroslava	SOS Mimoň
--------------------	-----------

pracovní výročí 35 let

ŠAFRÁNEK František	Dolní Lomnice
--------------------	---------------

01

02

03

04

05

Vítěz soutěže minulého kola

– Jana Mrkvičková –

s fotografií „Mikrokosmos“.
Gratulujeme.

Jan Sotona, šéfredaktor

Příspěvek do rubriky „fotosoutěž“
posílejte prosím na e-mail:

jan.sotona@vls.cz

VOJENSKÉ LESY A STATKY ČR, S. P., VÁS ZVOU NA

VÝLOV DOLANSKÉHO RYBNÍKU NA ČESKOKRUMLOVSKU

Boletice u Kájova, sobota 28. 10. 2017 od 8.00 do 16.00 hod.

PRODEJ ŽIVÝCH RYB | OBČERSTVENÍ

DOPROVODNÝ PROGRAM PRO DĚTI:

lesní pedagogika, výklad o výlovu a rybách, ukázky živých ryb

JAK K RYBNÍKU /GPS: 48°49'43.476"N, 14°13'33.547"E/

AUTEM: odbočka na Boletice z Kájova (1,5 km),
povolení k vjezdu do vojenského
prostoru a parkování zajištěno

AUTOBUSEM: zastávka Boletice, Maniny

NA KOLE: po cyklostezce č. 1253 z Chvalšín (6,5 km)

PĚŠKY: z Kájova po modré značce
přes hradiště Raziberk (4 km)